

"אסור לאדם שיתן שלום לחבירו בבית-המרחץ"

משנה ברורה (סימן פד ס"ק ו) :

ואדם ששמו שלום, יש אוסרין בבית-המרחץ לקרותו בשמו אלא בלשון לעיז, **ויש מתירין**, כיון שאינו מתכוין על ענין השלום אלא להזכרת שמו של אותו אדם, **ובדברי סופרים הלך אחר המיקל, וכן נוהגין, וירא שמים יש לו להחמיר**, יען כי הרבה מאחרונים אוסרין, **ויבלע המ"ם ויאמר רק "שלו"** בלא מ"ם או "שלו" בנו"ן. וגם באגרת הרשות נכון שלא לכתוב שלום עם וא"ו רק "שלם", שמצוי לזרוק באשפות :

שו"ע (יו"ד סימן רעו סעיף ג) :

כלי שהיה כתוב עליו שם, קוצץ מקום השם, וגונזו.

הגה: **ואסור לכתוב שם לכתחלה שלא בספר, דיוכל לבא לידי בזיון, ולכן נזהרין שלא לכתוב שם באיגרת. ויש נזהרין אפילו במלת שלום, שלא לגמור כתיבתו (מהרי"ל בשם התשב"ץ).**

ש"ך יורה (ס"ק טז) :

אפי' במלת שלום כו' - רוב העולם אין נזהרים בזה כך כתוב בתשובת הרא"ש כלל ג' סי' ט"ו דמותר.

אגרות משה (או"ח חלק ד סימן מ)

כד.

נתינת שלום ליושב בגילוי ראש

ובדבר ליתן שלום למי שהוא מסתבר שהוא בגילוי הראש, הנה כיון שהדרך שהוא משיב עליכם שלום אין ליתן לו שלום, ויש למילף זה מהא דא"ר המנונא משמיה דעולא בשבת דף י' שאסור לאדם שיתן שלום לחברו במרחץ וכדכתבת בשם השדי חמד, אף שהיה שייך לחלק דמה שאיכא איסור מלהזכיר שם שמים בשעה שמגולה הראש כשאינו בשעת תפלה הא אינו משום דאיכא איסור כזה מצד גילוי הראש דענין שצריכין לכסות הראש הוא מלתא דחסידותא אף כשמדבר דברי חול ואף בהליכה וגם בישיבה בעלמא, ומה שאיתא /שו"ע או"ח/ בסימן צ"א סעי' ג' שאסור להוציא אזכרה בראש מגולה, הוא מטעם דכשהולך בגילוי הראש הוא נמצא בקלות ראש, וא"כ זה שהוא בגילוי הראש בשעת התספורת הרי מוכרח להיות בגילוי הראש, שא"כ אפשר שגילוי ראש כזה לא שייך לקלות ראש שא"כ הוא רק כעסוק במלאכה שליכא שום איסור להזכיר השם, אבל לא נראה לחלק דמלאכת תספורת שהוא דבר שנעשה בגילוי הראש הוא גם המלאכה שנעשית בו ענין דקלות ראש שאסור בהזכרת השם. אבל בעצם הא פשוט שרוב אמירת תיבת שלום בעלמא אף לכל אדם אין הכוונה על שם השי"ת, ואף הנכתב ככה"ק = בכתבי הקודש = הוא על מציאות השלום למעשה ששלום לו בגופו ושלום בעולם דהא אף הברכות בתיבת שלום הוא רק על שיהיה מציאות השלום כמו ונתתי שלום בארץ ולשון הברכות שים שלום והמברך את עמו ישראל בשלום ועושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום כולם היו פירושו מציאות השלום, שא"כ כשאומר שלום עליכם הרי נמי יש לפרש שאין כוונתו לברכה היינו שיהא ה' ששמו שלום חל עליכם אלא לשאלה אם מעשה מציאות השלום הוא עליכם ואף אם הוא לברכה הוא שמברך בלא שם שמים שיהא מציאות השלום עליכם וכרוב ברכות שסתם אינשי מברך לחברו הוא מברכו בלא שם שמים אבל מובן לכל שכוונתו בלבו שהשי"ת יברך אותו, שלכן ודאי הא דא"ר המנונא משמיה דעולא הוא להחמיר מספק שכיון שאיכא בזה כבוד שמים אין למיזל בתר רובא, שא"כ אפשר אין להחמיר בגילוי הראש שהוא רק מצד קלות ראש שלא ברור האיסור כערור וצואה, ובפרט שסתם אינשי אין כוונתם לברכה כלל אלא להמנהג שבפגישה אומרים לשון זה, שלכן מסתבר שאף שמהראוי להחמיר אם יש לחוש לקפיא אינו מחוייב להחמיר, אך לכאורה כשיתחיל בלשון אחר כמו בשאלה מה נשמע אצלך לא יהיה קפיא ויש להחמיר.

ג.

אם יש קפיא מלכתוב שלום במכתבים

ואני בעצמי ברוב מכתבי שהוא מה שאני משיב בדברי תורה אני גומר כתיבתו דהא מכתב זה יזהרו בהכרח לשמרו מחמת שהוא דברי תורה וממילא הרי יהיה גם זה שמור, ואף שם ממש היה שייך להתיר דכל הטעם הוא שלא לכתוב שמות באגרת כדי שלא יבא לידי בזיון ומכתב דבדברי תורה הא לא יבא לידי בזיון, אך שמי"ם בשם גמור כשנזדמן שצריך אני להזכיר באיזה מכתב אף של דבר תורה איני כותבו אלא בקוף במקום הה"א /הה"י/ משום שעכ"פ אולי לא ישמרו כל כך אבל בתיבת שלום כיון שמעצם הדין מותר דהא רוב העולם אין נזהרין בזה אין שום טעם לחשוש בדבר שאף שם מותר לכתוב, והנה אף במכתבי רעות הוא טעם קלוש מאד דהא אף לכוונת ברכה הא לא שייך על מה שנכתב לברכה שיהא לו שלום לומר שהוא כותב זה לכוונת השם שהוא נותן הברכה, ובהכרח שכוי"ע יבינו שתיבת שלום הוא הברכה שיהא שלום לו וסומך שיבין למי שכותב שלום לך או שכותב שלום וברכה שמתכוין לברכו שהשי"ת יתן שיהיה לך שלום או שיתן לו השי"ת שלום וברכה, ואין מקום לטעות כלל,

...

שלכן לדינא אם כותבין שלום לבד מאחר דהתוס' סברי שהוא אינו נמחק וראוי להחמיר כדבריהם שהרי הרא"ש כותב שיש להחמיר להסוברין שהוא משמות שאין נמחקין, ואף שהעיקר לדינא הוא כהרא"ש וגם רבי בתוס' היה פשיטא ליה שנמחק וכן סובר הגר"א ביו"ד שם ס"ק כ"ט, מ"מ מהראוי להחמיר כותב, אבל כשכותבין שלום לך או שלום לכולם או שלום וברכה שלום וכל הטוב וכדומה אין בעצם צורך להזהר, אבל מ"מ הרבה נזהרין גם כשכותבין באופן זה, ואני בעצמי איני כותב לעולם תיבת שלום לבד אלא עם עוד ברכות, לכן איני מקפיד כל כך ואף שאני זהיר ברוב הפעמים אירע שלפעמים אני גומר אבל אלו שכותבין לפעמים תיבת שלום לבד טוב שגם כשכותבין עם עוד תיבות לא יגמורו.